

NATIONELLA KVALITETSREGISTREN

Slutrapport från andra omgången:

Projektet stimulera specialistutbildningarna för sjuksköterskor att använda data från de Nationella Kvalitetsregistren

Bakgrund

De Nationella Kvalitetsregistren ska användas aktivt i mätbaserat, patientfokuserat ständigt förbättringsarbete. Registeranvändning bör vara en naturlig del redan under utbildningarna inom vården, både för förbättringsarbete och för vetenskapliga arbeten. Dock har det varit få lärosäten där lärare har haft kunskap och kompetens om Nationella Kvalitetsregistren och vilka data som de Nationella Kvalitetsregistren registrerar och hur återrapportering till klinikerna sker.

Det är legitimerade sjuksköterskor som antas till specialistsjuksköterskeutbildning. De allra flesta har arbetat som sjuksköterskor och har erfarenheter av kliniskt arbete. Således finns en stor utvecklingspotential och behov att använda dessa register inom specialistutbildningarna för sjuksköterskor och stimulera att dessa för att bidra till förbättringar inom vården.

Syftet

Var att stimulera specialistsjuksköterskeutbildningarna att använda data från de Nationella Kvalitetsregistren i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen.

Projektet vände sig till

Lärare och studenter i specialistsjuksköterskeutbildningarna som vill pröva att använda data från de Nationella Kvalitetsregistren i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen.

Förutsättningar för att delta i projektet var

- En lärare skall delta själv tillsammans med minst två studenter. Verksamhetschef och chefsjuksköterska eller motsvarande ska ge projektet mandat och delta när projektets resultat redovisas på berörd klinik
- Projektet skulle använda registerdata från den aktuella kliniken och fokusera på förbättringsförslag
- Lärarna skall delta på ett nationellt uppstartsseminarium
- Studenterna och lärarna skulle delta på två regionala lärandeseminarier
- Lärarna och studenterna skulle delta på ett avslutande nationellt lärandeseminarium.
- Aktuella kvalitetsregister skulle vara identifierade när projektet startade

Projektupplägg

Projektet genomfördes under hösten 2014 och avslutade den 25 mars 2015. Projektet administrerades av Svensk sjuksköterskeförening. Ett uppstartsseminarium genomfördes för lärarna i maj 2014, lärarna fick sedan anmäla projektidéer och vilka studenter som skulle delta

i projektet. I projektet deltog lärare och 22 studenter från sju lärosäten: Lunds universitet, Göteborgs universitet, Högskolan Dalarna, Högskolan Halmstad, Högskolan Kristianstad, Högskolan Väst, Karolinska Institutet och Malmö Högskola.

Samtliga studenter hade valt att arbeta med magister/master uppsatser. Valda kvalitetsregister och uppsatser var följande:

Senior Alert, *Trycksår och risk för trycksår bland äldre vårdtagare ur genusperspektiv*

- *en registerstudie*

Senior Alert och jämförande studie med PPM trycksår. *Trycksår och trycksårsprevention*

- *en jämförande punktprevalensstudie inom område medicin/akut*

Senior Alert, *Riskbedömning och omvårdnadsåtgärder vid malnutrition*

Senior Alert *Uppföljning av personer som varit inlagd på geriatrisk klinik*

Senior Alert *Effekt av prevention av trycksår i kommunal hälso-och sjukvård*

Senior Alert, *urininkontinens*

Rikssår, *BMI:s påverkan av sårläggningstid*

Palliativa registret, *Uppföljning av brytpunktssamtal efter införandet av Liverpool care pathway, LPC*

Palliativa registret, *God palliativ vård av äldre i livets slutskede*

- *en jämförelse mellan tre geriatriska kliniker*

Urinblåsecancerregistret, *Oplanerad återinläggning inom 90 dagar efter cystektomi*

RikshIA, *Fysisk aktivitet & livskvalitet*

Busa, *ADHD*

- *riskfaktorer och missbruk*

Vid första lärseminariet presenterade projektledare Ami Hommel vad ett Nationellt Kvalitetsregister är och hur man kan arbeta med såväl förbättringsarbete som med forskning i arbetet med kvalitetsregister. Studenter och lärare som deltagit i första projektet delade med sig av sina erfarenheter som stöd för de nya deltagarna. Karin Christensson, chef för kansliet Nationella Kvalitetsregister, talade om betydelsen av att kvalitetsregister används i specialistsjuksköterskeutbildningen. Representanter för de olika nationella kvalitetsregister som identifierats till projektet presenterade hur registren var uppbyggda och vilka variabler som vara lämpliga att studera för studenterna.

Vid andra lärseminariet presenterade deltagarna hur långt de kommit i sina olika projekt. De fick föreläsning av Magnus Sandberg, disputerad sjuksköterska med lång erfarenhet av att jobba med register och duktig statistiker föreläste om lämpliga statistiska metoder och tolkning av data från kvalitetsregister och patientregister. Magnus Sandberg var sedan tillgänglig fram till slutseminariet för att via epost svara studenterna på statistiska frågor.

Projektet avslutades med lärandeseminarier där studenter presenterade sin uppsatser så långt de kommit och de fick feedback från kollegor, projektledare och Magnus Sandberg. Då kursplaneringen varierar mellan olika lärosäten kommer de deltagande studenterna att sända sina uppsatser till projektledaren när de är examinerade. Studenterna kommer att presentera uppsatsernas resultat för berörda verksamheter. Uppsatserna kommer även att sända till de kvalitetsregister som bistått med data.

Utvärdering

Lärare och studenter som deltagit i projektet var mycket positiva till att medverka vid olika möten och konferenser för att sprida både uppsatsens resultat och erfarenheter av att arbeta med data från kvalitetsregister i utbildningen.

Deltagarna fick skriftligen svara på tre frågor 1 Vad har varit bra? 2 Vad kunde gjorts bättre? 3 Hur kunde det gjorts bättre?

Sammanfattningsvis var svaren på fråga 1 att de fått:

- Ökad kunskap om Nationella Kvalitetsregistrens innehåll, betydelse och hur resultaten kan användas i kliniskt arbete.
- Kontaktkanaler som finns för att kunna nyttja dessa registerdata. Möjligheter till utbyte mellan olika högskolor/universitet.
- Nyttigt att få ta del av andras arbetssätt, tankar och idéer. Större nätverk för blivande specialistsjuksköterskor.
- Värdefullt att få höra hur studenter som tidigare varit med i projektet upplevt det och hur det gick med arbetet (framförallt vad svårigheterna var och hur de kunde övervinnas).

Fråga 2

- Mer information till studenterna om projektets innehåll innan starten. Exempelvis vad man som student kan vänta sig få hjälp med, vad som kan vara bra att konkret tänka på innan arbetet påbörjas, vilken typ av frågeställningar som kan vara värdefulla att fundera över i relation till studiens syfte (inom ramen för vad kvalitetsregistren kan bidra med för svar).
- Önskade ökad diskussion med andra deltagare i mindre grupper, vad har varit svårt respektive lätt?

Fråga 3

- Att någon hade haft telefon/email kontakt med berört registret innan så att de visste att det var på gång,

Efter två genomförda projekt kan vi konstatera att det nu på flera av landets högskolor och universitet finns ett stort intresse för att arbeta med Nationella Kvalitetsregister i utbildningarna. Flera har hört av sig och har redan introducerat studenter som vill delta i ett nytt projekt. Projektledaren har också blivit inbjuden till universitet och informerat alla lärare på specialistnivå om projektet och vikten av att ta in kvalitetsregisterkunskap i utbildningen.

Redan planerade aktiviteter från projektet är att medverka på Sjuksköterskedagarna som är Svensk sjuksköterskeförenings nationella konferens samt en nationell konferens som riktar sig till lärosäten som inte deltagit i projektet.

Ami Hommel

Leg sjuksköterska, docent